

PREDSTAVITEV PASEM

V mednarodni felinološki organizaciji **Federation Internationale Feline – FIFe** so pasemske mačke razdeljene v štiri kategorije:

Kategorija I • PERZIJKI IN EKSOTKI:

PER Perzijka
EXO Eksotka

Kategorija II • SREDNJDOLGODLAKE PASME

ACL Ameriška curl dolgodlaka
ACS Ameriška curl kratkodlaka
MCO Maine coon
NFO Norveška gozdna mačka
RAG Ragdoll
SBI Sveta birmanka
SIB Sibirka
TUA Turška angora
TUV Turška van

Kategorija III • Kratkodlake pasme in somalijka

ABY Abesinka
BEN Bengalka
BRI Britanka
BUR Burmanka
BML Burmilla
CHA Kartuzijka
CRX Cornish Rex
CYM Cymric
DRX Devon Rex
MAU Egipčanska Mau
EUR Evropska
GRX German Rex
JBT Japonska Bobtail
KOR Koratka
KBL Kurilska Bobtail dolgodlaka
KBS Kurilska Bobtail kratkodlaka
MAN Manx
OCI Ocicat
RUS Ruska modra
SNO Snowshoe
SOK Sokoke
SOM Somalijka
SPH Sfinga

Kategorija IV • Siamke in orientalki

BAL Balijka
ORL Orientalka dolgodlaka
ORS Orientalka kratkodlaka
SIA Siamka
SYL Sejšelka dolgodlaka
SYS Sejšelka kratkodlaka

Preliminarno priznane pasme

DSP Don Sphynx (kategorija III)
NEM Neva Masquerade (kategorija II)
PEB Peterbald (kategorija IV)

Kratka predstavitev pasemskih mačk prisotnih v Sloveniji

PERZIJKI IN EKSOTKI

Dolgodlake perzijke in kratkodlake perzijke ali eksotke so prišle v Evropo v 16. stoletju iz Male Azije. Današnje perzijke in eksotke so potomke mačk, ki so jih prinesli iz Turčije in Preside an Britons otočje v poznem 19. stoletju.

So dolgodlake in kratkodlake (eksotke), v različnih barvnih variantah: *enobarvne, dvo ali tribarvne, pisane ali progaste (tabby)* z belo ali brez bele barve (*bicolour, harlekin, van*). Dlaka dolgodlakih perzijk je dolga in svilnata, ušeska zelo majhna in široko nasajena, nosek skoraj potlačen, širok in kratek, postavljen med oči, oči so okrogle, velike, izrazito odprte, oranžno, bakreno, lešnikovo, modro, zeleno ali oranžno / modro obarvane. Telo je čokato in nizko nasajeno, glava čimbolj okrogla. Med perzijke spadajo tudi ČINCILA & SREBRNO / ZLATO OSENCENE MAČKE, katere značilnost je snežno bela /topla zlata barva kože s temnimi konicami dlak in izrazite, velike smaragdno zelene oči ter COLOURPOINT PERZIJKI ali HIMALAJKE, ki imajo s siamskimi (colourpoint) oznakami obarvan kožuh: (temneje obarvano lice, ušeska, tačke in rep ter svetleje obarvano dlako po preostalem telesu) ter globoko modre oči. Perzijke so nežne, prijazne, mirne navezane na lastnika in ostale družinske člane, ter so idealne stanovanjske mačke, njihova dlaka pa zahteva nego ter česanja. Colourpoint mačke starejšega tipa, imajo še rahel siamski značaj: navežejo se na enega človeka in so zelo zveste. Za nego so morda malce enostavnejše EKSOTKE, ki so značajsko, po videzu in telesni zgradbi povsem podobne perzijkam, le njihova dlaka je čisto kratka.

MAINE COON

Maine coon spada med srednjedolgodlake mačke in so poleg ragdoll mačk največja pasma, ki jih imajo ljudje v stanovanjih. Samci so običajno precej večji od samic, saj dosežejo celo 6-8 kg telesne teže, samice so nekoliko lažje, njihova telesna teža se giblje med 5-7 kg. Maine coon izhaja iz ameriške države Maine, kjer je verjetno nastala s križanjem zgodnjih poldolgodlakih angora mačk in nerodovniških kratkodlakih mačk. Pri nas je nepravilno poimenovana kot ameriška ali kanadska gozdna mačka. Je zelo milega in hkrati radovednega značaja, bistro spremlja dogajanje okrog sebe. Potrebuje malce več aktivnosti, vendar se vseeno zelo dobro obnese kot stanovanjska mačka. Maine coon mačke imajo kožuhe v vseh barvah in vzorcih (razen siamskega tipa). Dlaka je srednje dolžine ter manj zahtevna za nego kot perzijska.

NORVEŠKA GOZDNA MAČKA

Norveška gozdna mačka ni sorodnica maine coon mačke, čeprav sta si na videz precej podobni. Te mačke so nekoliko manjše in nežnejše konstitucije. Razlikujeta se tudi v obliki glave. Tudi pri tej pasmi je dlaka srednje dolžine, v vseh barvnih odtenkih - pod vratom in na trebuhu je malo krajša, po bokih in hrbtu daljša. Rep je precej dolg in dobro odlakan. Kot maine cooni, so lahko dobre

sostanovalke tudi norveške gozdne mačke. So igrive, radovedne ter zelo priljudne ter za nego dlake manj občutljive in zahtevne.

RAGDOLL

Ragdoll pasma so velike mačke, kastrirani samci dosežejo težo celo do 12 kg, samice nekaj manj.

To je razmeroma nova pasma, stara dobrih 30 let. Ime naj bi dobila zaradi svoje značajske poteze, saj se v naročju povsem sprosti in postane popolnoma mlahava - kot punčka iz cunj. Barvne oznake so podobne kot pri siamkah – obarvana ušesa, tačke in rep ter lice – v tjuhnasti, čokoladni, modri ter sedaj še v krem in rdeči barvi. Zelo so cenjene ragdollke z dodatkom bele barve v *bicolour ali mitted varianti*, vendar to zahteva skrbno vzrejo.

So zelo senzibilne in nežne mačke, občutljive za človeško razpoloženje, potrebujejo nenehen kontakt z ljudmi in nadvse ljubijo njihovo stalno prisotnost. Se zelo dobro razumejo z otroki in drugimi domačimi živalmi. Barva njihovih oči je globoka, temnomodra.

SVETA BIRMANKA

Prepoznamo po "belih copatkah na tačkah". Zaradi oblike svoje glave in nosu imajo malce aristokratski videz. Tudi pri birmankah je obarvanost kožuha kot pri siamki: lice, noge, ušesa ter rep so v temnejših odtenkih (tjuhnasta, čokoladna, rdeča, krem, progasta ali želvovinasta barva), ostala dlaka po telesu je svetlejša barve. So srednje velike (3-5 kg), njihova dlaka je srednjedolga ter niso zelo zahtevne glede nege.

O njihovem nastanku kroži legenda, ki pripoveduje, da so predniki birmank bile bele muce, z rumenimi očmi, živeče v templjih takratne Birme. To so bila obdobja številnih vojn, ki so pustile svoje sledove tudi po templjih. Tako so verniki nekega dne našli pred zlatim kipom boginje s safirno modrimi očmi velikega duhovna, ki je branil tempelj pred izropanjem. Ob pogledu na umirajočega duhovna se je ena, od v templju živečih belih mačk močno preplašila, skočila nanj in nato na kip boginje. Ob dotiku z duhovnom in boginjo, je duša umirajočega prešla vanjo, njene rumene oči so se spremenile v modre, noge, obrazna maska, rep in ušesa so potemneli in le konice tačk, kjer so se dotaknile gospodarja, so ostale bele. Čudež je opogumil ostale duhovne, da so strnili svoje vrste, odbili napadalce ter rešili tempelj. Od takrat so vse tempeljske mačke modrooke ter z obarvanim kožuhom. Birmanke so mile, zveste, družabne mačke ter imajo rade človeško družbo in so prijazne z drugimi živalmi.

ABESINKA in SOMALIJKKA

Abesinke so mačke z izrazito očarljivim izrazom obraza in elegantno postavo, malce močnejša kot siamke. So izredno bistre, radovedne in učljive, svobodoljubne, precej aktivne in razigrane. V Evropo so prišle v 60-letih prejšnjega stoletja iz Abesinije in zanje pravijo, da so neposredne potomke svetih mačk iz Egipta. Barva njihovega kožuha je lahko bakreno rdečkasta, modrikasto siva ali rdečkasto rjava s temnejšimi obarvanimi konicami dlak. Oči so lahko rumene, lešnikove ali zelene barve. Somalijke so sestrška vzreja abesink s srednjedolgo dlako.

BRITANKA

Predniki britanke so bile domače mačke, ki so jih rimski vojaki na svojih osvajalnih pohodih po Evropi prinesli tudi na britanski otok. Ob koncu 19. stoletja je njihova priljubljenost močno upadla, ker so se mnogi ljubitelji in vzreditelji preusmerili na nove pasme, kot so bile perzijke in siamke. Britanka je krepka mačka z zelo razvitimi mišičevjem. Ima masivno, okroglo glavo, zelo razvit prsni koš, močan vrat, kratke in močne noge ter kratek rep.

Samci so po navadi večji od samic. Njihova glava je večja, ličnice so lahko tako izrazite, da tvorijo prijazne gubice, ki dajejo mačjemu obrazu videz dobrodušnosti. Barva oči je večinoma oranžna in bakrena, lahko pa je tudi zelena in modra, kar je pogojeno z barvo dlake. Dlaka je kratka, čvrsta na dotik in zelo gosta, v različnih barvnih odtenkih in vzorcih. Britanka je umirjenega značaja, prijetna in družabna. Med njimi lahko najdemo zelo temperamentne mačke, pa tudi čisto prave flegmatike.

RUSKA MODRA

Ruska modra izhaja iz Rusije, iz arhangelškega področja, od koder so jo v 60-tih letih 18. stoletja pripeljali v Britanijo. So elegantnega videza, vitkega in gibkega telesa, krzno je kratko, modrosrebrne barve. Oči morajo biti intenzivno zelene barve in mandljeve oblike. Po značaju so zelo živahne, ljubeznivo igrive in radovedne. Priznana je samo vzreja v modri barvi.

DEVON REX In CORNISH REX

Pasmi sta si med seboj precej podobni. Prvi rexi so nastali kot mutacije v leglih normalnih domačih mačk, ki so jih lastniki nato namerno parili med sabo in tako postavili temelje za nadaljno vzrejo. Njihova značilnost je kratka skodrana dlaka, velika ušesa, ogromne oči - celoten videz obrazka ima malce nezemeljski pridih - videz E.T.-ja. Trup je vitek, nežen, noge so dolge in vitke, rep dolg. Oči so modre, zelene ali bakrene - odvisno od barve kožuha. So igrive, radovedne, ljubijo če so v središču pozornosti.

BURMANKA

Prvo burmanko so prinesli v ZDA leta 1930 iz Burme in jo sparili s siamcem. Konstitucija je močnejša kot pri siamkah, so tudi manj glasne. Barva kožuha je lahko modra, lila, čokoladna, rdeča, krem ter želvovinasta. Barva oči je vedno močno rumena.

SFINGA

Sfingo so vzgojili v Kanadi iz brezdlalnega mutanta. Je razmeroma nova pasma. Koža je gola, le tu in tam pokrita z nežnim puhom, vendar obarvana v različnih vzorcih in barvah. Ima malce asketski videz, oči so poglobljene, poševne in velike. Trup je dolg, vitek s precej dolgim repom.

SIAMKE in ORIENTALKE

Pasma je vzhodnjaškega porekla, saj so bile že v 16. stoletju udomačene na siamskem kraljevskem dvoru. Siamkino in orientalkino telo je vitko, dolgo, gibko, noge so dolge in vitke, rep čim daljši. Glava je klinasta z velikimi nizko in široko odprtimi ušesi, nos dolg, oči srednje velike, poševne, safirno modre, zelene ali rumene barve, odvisno od barve kožuha. Siamke imajo temneje obarvan obraz, ušesa, rep in tačke, telo je v svetlejšem odtenku. Barvne variante: tjuhnasta, modra, čokoladna, lila, rdeča, krem in variante: želvovinaste ter progaste. Barva kožuha pri orientalkah je enotna: lahko črna, bela, modra, dimasta, lila, rdeča, krem, srebrno osenčena, želvovinasta, progasta. Siamske in orientalske mačke imajo močan značaj, so zelo inteligentne, ekstrovertirane, glasne in komunikativne, včasih celo posesivne, ljubosumne in potrebujejo veliko človeške družbe - v nasprotnem primeru lahko postanejo zelo naporne.

© Felinološko društvo Ljubljana 2006